

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การปรับตัวของนักดนตรีพื้นเมืองในบริบทของสังคมเมือง
เชียงใหม่ปัจจุบัน

ผู้เขียน นาง มารี แก้วแดง

ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภูมิภาคศึกษา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ เสกสิน ศรีวัฒนานุกุลกิจ	ประธานกรรมการ
อาจารย์ บดุงคพ วรอุไร	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประสิทธิ์ เลี้ยวศิริพงศ์	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การปรับตัวนักดนตรีพื้นบ้านในบริบทของสังคมเมืองเชียงใหม่ปัจจุบัน มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาบทบาทและหน้าที่ของดนตรีพื้นบ้านทั้งในอดีตและปัจจุบัน 2) เพื่อศึกษากระบวนการเปลี่ยนแปลงและปรับตัวของดนตรีพื้นบ้านในสังคมเชียงใหม่จากอดีตสู่ปัจจุบัน 3) เพื่อศึกษาผลของการเปลี่ยนแปลงของดนตรีพื้นบ้าน เช่น การให้ความหมายของดนตรีในยุคสมัยใหม่, กระบวนการสร้างตัวตน (Identity) ของนักดนตรีพื้นบ้านในระดับฝีมือต่างๆ วิธีการศึกษานี้เป็นทั้งการรวบรวมข้อมูลทางเอกสารที่เกี่ยวข้อง และศึกษาข้อมูลภาคสนาม ด้วยการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง และเก็บข้อมูลแบบมีส่วนร่วมในวงดนตรีพื้นบ้านต่างๆ

ผลการศึกษาพบว่า ดนตรีพื้นบ้านเป็นดนตรีเรียบง่ายที่เกิดขึ้นในชุมชนหมู่บ้านล้านนาในบริบทของสังคมเกษตรในอดีต ดนตรีพื้นบ้านได้รับใช้เพื่อความบันเทิง และพิธีกรรมในโอกาสต่างๆ ของชาวบ้าน และดนตรีอยู่ใกล้ชิดกับวิถีชีวิตของผู้คน หลังจากสังคมเชียงใหม่ได้เปลี่ยนแปลงเป็นสังคมเมืองแล้ว หน้าที่ของศิลปวัฒนธรรมของล้านนาแบบเดิมก็ลดลงไป และความหมายของการบรรเลงดนตรีก็มีหน้าที่ที่สนองต่อระบบธุรกิจมากขึ้นตามนโยบายของรัฐในช่วงเดียวกันนี้ก็เกิดอาชีพใหม่ คืออาชีพนักดนตรีพื้นบ้าน

ดนตรีพื้นบ้านเป็นศิลปวัฒนธรรมหนึ่งที่มีการประทะประสานกับวัฒนธรรมอื่นๆ อยู่ตลอดเวลา รวมทั้งความเป็นไปของดนตรีพื้นบ้านยังต้องขึ้นอยู่กับลักษณะของการเมือง เศรษฐกิจ

และสังคมแต่ละยุคสมัย ซึ่งเป็นโครงสร้างหลักของสังคม ส่งผลให้นักดนตรีพื้นบ้านมีการเปลี่ยนแปลง ทั้งเชิงรูปแบบและเนื้อหา รวมทั้งมีความหมาย และบทบาทหน้าที่ที่เปลี่ยนไปตามบริบทต่างๆ แต่ที่เห็นได้ชัดเจนที่สุดคือเป้าหมายของการเล่นดนตรีพื้นบ้านของนักดนตรีก็เริ่มที่จะเปลี่ยนไปเป็น เรื่องของการเล่นเพื่อได้รับค่าตอบแทนเชิงธุรกิจกันมากขึ้น

อีกด้านหนึ่งคือด้านของนักดนตรี ซึ่งเป็นกลุ่มอาชีพใหม่ในสังคม ในบริบทดนตรีเพื่อธุรกิจ นักดนตรีจะต้องเรียนรู้เรื่องของแนวทางดนตรี และองค์ประกอบของวงด้านต่างๆ มากขึ้น เพื่อเพิ่ม สติปัญญาของตัวเองให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค นักดนตรีที่เรียนรู้เรื่องเหล่านี้ได้เร็วก็มี โอกาสในการเข้าสู่เส้นทางธุรกิจได้มากกว่า และเมื่ออยู่ในเส้นทางนี้ก็ต้องมีแข่งขัน และช่วงชิงกัน ด้านของนักดนตรีจึงเป็นอีกด้านหนึ่งที่มีการปะทะประจันกันอยู่ตลอดเวลาท่ามกลางบริบทของ ความเป็นนักดนตรีมืออาชีพ

The logo of Chiang Mai University is a large, faint watermark in the background. It features a central elephant standing on a circular base, with a traditional Thai umbrella (parasol) above its head. The text "CHIANG MAI UNIVERSITY 1964" is written in a circular path around the elephant. There are also decorative floral motifs on either side of the elephant.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Besides, new professional musicians have to adjust the traditional music to satisfy the customer's requests. The earlier musicians learn the business way more opportunities and this new musical direction cause competitions and contests between the above musicians.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved